

Asianajotoimisto
Oili Kela Oy

MUISTIO 30.4.2025

YHDISTYSFUUSIOON LIITTYVÄ NEUVONANTO OSANA VISUAALISEN ALAN JÄRJESTÖJEN MAHDOLLISTA YHDISTYMISTÄ

1. JOHDANTO

Tiekartta visuaalisen alan järjestöjen mahdolliselle yhdistymiselle -selvityksessä tuotetaan visuaalisen taiteen yhteisötoimijoiden käyttöön tietoa ja työkaluja organisaatioiden mahdollisesta yhdistymisestä. Tässä muistiossa kuvataan yleisiä huomioon otettavia juridisia seikkoja järjestöjen yhdistymisessä ja yhdistymisen yleisiä toteutusmalleja juridiikan näkökulmasta.

Toimintojen yhdistämisessä voidaan käyttää ainakin seuraavia toteutusvaihtoehtoja:

- yhdistysmalli
- liittomalli
- jäsenrakenteeltaan välimalli liittomallista

Kaikista edellä mainituista malleista käytetään jatkossa nimitystä yhdistysfuusio, vaikka yhdistyslaki ei tunne juridisesti yhdistysten fuusiota. Lopuksi käsitellään tiivistetysti sitä, miten yhdistysfuusio tosiasiallisesti toteutetaan.

2. YHDISTYSMALLI

Yhdistysmallissa olemassa olevat yhdistykset

- a) joko fuusioituvat yhteen olemassa olevaan yhdistykseen, joka muodostaa vastaanottavan uuden yhdistyksen. Vastaanottavan yhdistyksen sääntöjä muutetaan siten, että ne toimivat fuusion jälkeen. Fuusioituvan yhdistyksen jäsenet hakevat vastaanottavan uuden yhdistyksen jäsenyyttä. Fuusioituvat yhdistykset puretaan toiminnan, henkilöstön, omaisuuden ja jäsenten siirtämisen jälkeen.
- b) tai perustavat kokonaan uuden yhdistyksen, johon kaikki yhdistykset fuusioituvat. Ne luovuttavat toiminnan, henkilöstön ja omaisuuden uudelle yhdistykselle, mutta nämä yhdistykset eivät hae uuden yhdistyksen jäsenyyttä, vaan jäsenyyttä hakevat uuden jäsenjärjestöjen jäsenet. Kaikki olemassa olevat yhdistykset puretaan toiminnan, henkilöstön, omaisuuden ja jäsenten siirtämisen jälkeen.

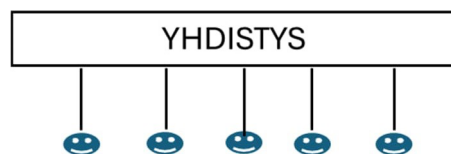
Välimallissa osa tai kaikki olemassa olevista yhdistyksistä jää olemaan toiminnan, henkilöstön, omaisuuden ja jäsenten siirtämisen jälkeen, mutta näiden toimintaa muutetaan siten, että toiminta ei kilpaile uuden yhdistyksen kanssa.

Ajallisesti yhdistysten fuusioituminen olemassa olevaan tai perustettavaan uuteen yhdistykseen on käytännössä lähes samanmittainen. Molemmissa vaihtoehtoissa osapuolten on päästävä yhteisymmärrykseen uuden yhdistyksen säännöistä. Molemmissa vaihtoehtoissa päätöksenteko sekä toiminnan, henkilöstön, omaisuuden ja jäsenten siirtäminen vievät käytännössä lähes samanmittaisen ajan. Kokonaan uuden yhdistyksen rekisteröimiseen, jos säännöissä ei ole rekisterikäsittelyssä muutostarpeita, menee tällä hetkellä 0-1 viikkoa. Sääntömuutoksen käsittelyssä menee tällä hetkellä 1-2 viikkoa. Käsittelyajat voivat muuttua vuoden kuluessa, ja erityisesti lomakaudella ja sen jälkeen käsittelyajat ovat pidempiä.

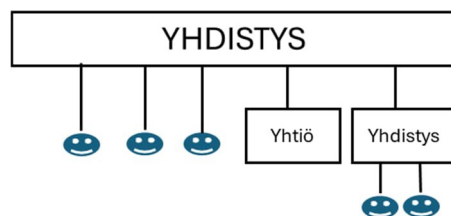
Käytännössä kokonaan uuden yhdistyksen perustaminen on helpompaa, koska tällöin sääntöjen rakentamista ei rajoita yhdistyslain 33 §:n säännös vastaavasti, mitä olemassa olevan yhdistyksen sääntöjen muuttamista. Jos vastaanottavan yhdistyksen sääntöjä muutetaan siten, että sääntömuutos vähentää yhdistyksen nykyisillä jäsenillä sääntöjen mukaan olevaa erityistä etua tai on sisällöltään tai päätöksentekotavaltaan olennaisesti jäsenten yhdenvertaisuutta loukkaava, sääntömuutospäätös on mitätön. Edellä mainitusta vain vaalin toimittamistapa, jäsenen äänimäärä, toimielimen kokoonpano ja jäsenmaksuvelvollisuus ovat sääntömääräyksiä, joita voidaan muuttaa ilman vastaavaa päätöksen mitättömyysuhkaa. Kokonaan uusi yhdistys voidaan perustaa pääsääntöisesti edellä olevista rajoitteista vapaan.

Yhdistysmallissa tulee kiinnittää huomioita ainakin seuraaviin seikkoihin:

Mitä fuusioituvien yhdistysten jäsenet ovat. Ovatko fuusioituvien yhdistysten jäsenet henkilöjäseniä vai löytyykö joltakin fuusioituvalta yhdistykseltä omia jäsenyhdistyksiä tai muita oikeushenkilöjäseniä? Fuusioituvien yhdistysten olemassa oleva jäsenrakenne vaikuttaa siihen, minkälainen jäsenrakenne on uudella yhdistyksellä ja miten äänivalta rakentuu ja jakautuu uudessa yhdistyksessä.

Yllä olevassa kuvassa uuden yhdistyksen jäseniksi liittyy fuusioituvista yhdistyksistä vain henkilöjäseniä.

Yllä olevassa kuvassa uuden yhdistyksen jäseniksi liittyy fuusioituvista yhdistyksistä henkilöjäsenten lisäksi yhteisö- ja säätiöjäseniä ja jäsenillä voi olla omia jäseniä.

Valtuutetut vai ei. Onko uudessa yhdistyksessä valtuutetut (edustajisto) vai käyttävätkö jäsenet suoraa päätösvaltaa yhdistyksen kokouksessa?

Siirtyvä omaisuus. Onko fuusioituvista yhdistyksistä siirtyvä omaisuus tasasuuruista suhteessa siirtyvään jäsenmäärään vai siirtyykö joltakin yhdistyksestä suhteessa enemmän omaisuutta?

2.1. Päätösvallan jakautuminen suhteessa nykyisiin jäsenmääriin

Seuraavana on oletettu, että uuteen yhdistykseen liittyvät kaikki varsinaiset jäsenet ovat henkilöjäseniä.

Jos säännöissä ei määrätä muuta, jokaisella henkilöjäsenellä on yksi ääni yhdistyksen kokouksessa tai valtuutettujen vaalissa, jos jäsenten päätösvalta on siirretty valtuutetuille.

Uuden yhdistyksen jäsenryhmät voidaan rakentaa vastaamaan kunkin fuusioituvan järjestön varsinaisten jäsenten kriteereitä siten, että kunkin jäsenjärjestön varsinaiset jäsenet muodostavat yhden jäsenryhmän. Jäsenryhmistä ja jäsenryhmien jäsenkriteereistä määrätään yhdistyksen rekisteröidyissä säännöissä. Jäsenen äänimäärä voi olla sääntömääräykseen perustuen niin haluttaessa erisuuruinen eri jäsenryhmissä.

Jäsenryhmistä voidaan tehdä vaalipiirejä, jotka valitsevat valtuutetut säännöissä määrätyn mukaisesti. Tarvittaessa valtuutettujen paikkajako voi elää jäsenryhmien / vaalipiirin jäsenmäärän suhteessa, jolloin päätösvalta seuraa kunkin toimialan jäsenmäärän kehitystä. Vaalipiirijako voidaan tehdä myös muulla säännöissä määrättyllä tavalla.

Säännöissä voidaan määrätä myös muista jäsenryhmistä kuin fuusioituvien yhdistysten henkilöjäsenryhmistä. Uudella yhdistyksellä voi olla esimerkiksi kannattajajäsenryhmä, johon hyväksytään jäseneksi kaikkien fuusioituvien yhdistysten kannattajajäsenet.

Jokaisen jäsenryhmän läsnäolo-oikeutta yhdistyksen kokouksessa, äänioikeutta, äänimäärää ja jäsenmaksuvelvollisuutta sekä muita oikeuksia voidaan säädellä sääntöjen määräyksillä.

2.2. Järjestöjen varojen (järjestökohtaiset jäsentulot, myyntitulot, omaisuudet, testamenttilahjoitukset ym.) ohjautuminen niin, että ne kohdistuvat entisten järjestöjen jäsenten hyväksi

Yhdistyksessä lähtökohtana on jäsenten yhdenvertainen kohtelu, jollei säännöistä johdu muuta. Yhdistyslain 33 §:n 2 momentin mukaan yhdistyksen päätös on mitätön, jos se loukkaa sisällöltään tai päätöksentekotavaltaan olennaisesti jäsenten yhdenvertaisuutta.

Jos fuusioituvien yhdistysten omaisuus siirtyy uudelle yhdistykselle, lähtökohtana on, että omaisuus ei ole enää fuusioituvan yhdistyksen tai sen jäsenryhmän yksinomaisessa käytössä vaan omaisuus hyödyttää koko uuden yhdistyksen toimintaa ja kaikkia jäseniä tasapuolisesti.

Varmin tapa kohdentaa kunkin olemassa olevan jäsenryhmän omaisuus olemassa olevalle jäsenryhmälle on joko säätöidä omaisuus jäsenryhmän toimintaa edistävään tarkoitukseen tai jättää omaisuus nykyiseen järjestöön sen jäsenten käytettäväksi. Varojen säätöinti voidaan tehdä myös siten, että useampi fuusioyhdistys lahjoittaa omaisuutensa samaan säätöön ja kunkin yhdistyksen luovuttama omaisuus siirretään kyseisen yhdistyksen tarkoitusta edistävään rahastoon.

Säätiötoiminnassa ei tunnisteta ”yhdenvertaisuusperiaatetta” eli säätiön eri tarkoituksia voidaan rahoittaa niin haluttaessa eri suhteessa, jollei säännöissä määrätä muuta. Rahastojen säännöissä voidaan tarkemmin määrittää, missä määrin ja mitä toimintaa kyseisen rahaston varoilla toteutetaan. Jos useampi yhdistys lahjoittaa varoja samalla säätiölle, hallinnollinen rasitus pienenee siihen nähden, että usea yhdistys perustaisi oman säätiön.

Jos olemassa olevat yhdistykset halutaan purkaa, yksi mahdollisuus voisi olla siirtyvien omaisuuserien ja mahdollisesti fuusioituvan yhdistyksen myyntitulojen rahastointi uudessa yhdistyksessä kunkin jäsenryhmän osalta omaan rahastoon ja käytettäväksi kyseisen jäsenryhmän hyväksi. Varojen rahastoinnista eri jäsenryhmien hyväksi tulee olla selkeät ja yksiselitteiset sääntömääräykset, jotta rahastovarojen käyttöä ei voida pitää sisällöltään jäsenten yhdenvertaisuutta loukkaavana. Jos rahastoista jaetaan avustuksia/apurahoja vain kyseisen rahaston jäsenryhmän jäsenille eikä varoilla harjoiteta/tueta/rahoiteta aatteellista toimintaa, tämä saattaa riskeerata uuden yhdistyksen verotuksellista yleishyödyllisyysasemaa – ainakin jos uuden yhdistyksen oma yleishyödyllinen toiminta on vähäistä rahastojen toimintaan nähden tai jos jäsenryhmät, joille avustuksia/apurahoja jaetaan, ovat pieniä ja suljettuja.

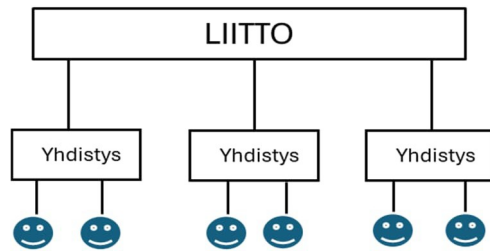
Uudessa yhdistyksessä voi olla myös jäsenryhmittäin toimivia osastoja/jaostoja tai vastaavia sisäisiä ryhmiä (jäljempänä ”jaosto”), joilla voi olla omaa toimintaa, oma vuosibudjetti, omaa varojenkeräystä ja omassa käytössä oleva pankkitili, jonka varoja jaosto voi käyttää kohtuullisen itsenäisesti. Jaostojen toiminta ja varojen käyttäminen ovat kuitenkin uuden yhdistyksen toimintaa, ja niiden lain- ja sääntöjenmukaisuuden valvonnasta vastaa uuden yhdistyksen hallitus. Jaostot eivät ole itsenäisiä oikeushenkilöitä, jotka voisivat omissa nimissään tehdä sopimuksia tai omistaa omaisuutta. Sopimukset solmitaan uuden yhdistyksen nimissä ja varat, joita jaosto käyttää, ovat uuden yhdistyksen omaisuutta. Jaostoille voidaan antaa itsenäistä varojenkäyttövaltaa esimerkiksi sisäisissä jaosto-ohjesäännöissä, joiden noudattamisen valvonnasta uuden yhdistyksen hallitus kuitenkin vastaa. Jaostoilta voidaan edellyttää esimerkiksi vuosittaisen toimintasuunnitelman ja talousarvion laatimista, toiminnan ja talouden raportointia sekä säännöllisiä katsauksia yhdistyksen hallituksen kokouksessa. Myös jaostotoiminnasta on suositeltavaa olla perussäännökset rekisteröidyissä säännöissä ja tarkemmat määräykset yhdistyksen sisäisissä ohjesäännöissä.

Jos olemassa olevia yhdistyksiä jää edelleen olemaan, näillä on mahdollisuus periä jäseniltään sääntöjensä mukaisesti jäsenmaksuja. Uusi yhdistys perii omilta jäseniltään jäsenmaksuja säännöissä määrätyn mukaisesti. Jäsenmaksut ovat uuden yhdistyksen varoja ja ne käytetään uuden yhdistyksen toiminnan rahoittamiseen. Jäsenmaksut voivat olla erisuuruisia eri jäsenryhmissä, jos niin halutaan.

Jos olemassa olevat jäsenyhdistykset purkautuvat fuusion seurauksena, näille suunnatut testamenttilahjoitukset, joita ei ole täytäntöön pantu ennen fuusiota, raukeavat. Testamentin saaja ei voi fuusiosopimuksella sopia, että yhdistyksen purkautumisen jälkeen täytäntöön pantavien testamenttilahjoitusten saajana on uusi yhdistys. Vain testaattori voi vaihtaa testamentin saajan toiseksi. Jos yhdistys purkautuu, sitä ei enää ole olemassa testamenttioikeuden näkökulmasta, vaikka jäsenet ovat siirtyneet uuteen yhdistykseen. Jos testamentin saajaa ei ole olemassa, varat palautuvat kuolinpesään jaettavaksi perintökaaren säännösten mukaisesti. Jos testaattorilla ei ole ollut perintökaaressa säädettyjä perillisiä, perintö menee valtiolle. Ainoa tapa varmistaa tehtyjen mutta realisoimattomien testamenttisaantojen saaminen on jättää fuusioituva yhdistys olemaan oikeushenkilönä. Jos jäsenmäärä vähenee fuusioyhdistyksessä sen toimimattomuuden vuoksi, on aina riski, että testamenttilahjoitukset ohjautuvat lopulta pienelle jäsenpiirille, joka voi lopulta olla nykyisestä täysin eri.

3. LIITTOMALLI

Liittomallissa yhdestä olemassa olevasta yhdistyksestä rakennetaan liitto, jonka jäseniksi otetaan kaikki muut fuusioyhdistykset. Henkilöjäsenet ovat fuusioyhdistysten jäseniä. Liittoyhdistys voi olla myös uusi rekisteröitävä yhdistys, jonka jäseneksi liittyvät kaikki jäsenjärjestöt.

Olemassa olevasta yhdistyksestä tehdään liittoyhdistys tai perustetaan uusi liittoyhdistys, jonka jäseniksi liittyvät fuusioituvat yhdistykset. Henkilöjäsenet ovat liittoyhdistyksen jäsenyhdistysten jäseniä.

3.1. Päätösvallan jakautuminen suhteessa nykyisiin jäsenmääriin

Liittorakenteessa päätösvalta pystytään jakamaan nykyisten jäsenmäärien suhteessa helposti myös ilman valtuutettuja. Jäsenyhdistysten äänivalta liiton yhdistyksen kokouksessa voidaan sitoa säännöissä jäsenyhdistysten jäsenmäärään, jolloin äänivalta seuraa kulloistakin jäsenyhdistyksen jäsenkehitystä. Nyt kuvatussa tilanteessa liiton kokous ei muodostune edes haasteelliseksi järjestää, jos liitossa on esimerkiksi vain muutama jäsenjärjestö. Jos jokaisella jäsenellä on liittokokouksessa yksi edustaja ja edustajan äänimäärä riippuu edustamansa yhdistyksen jäsenmäärästä, kokous on kutsuttavissa koolle ja järjestettävissä kohtuullisin kustannuksin. Liittokokousedustajan valinnasta voidaan määrätä joko liiton säännöissä tai jäsenyhdistyksen säännöissä. Jäsenjärjestöillä voi olla liiton sääntöjen määräyksistä riippuen myös useampia liittokokousedustajia, esimerkiksi jäsenyhdistysten jäsenmääriin perustuvan porrastuksen mukaisesti.

Jos liittoon halutaan väliporaan hallintona valtuutetut, tässäkin tapauksessa jäsenjärjestöistä voidaan niin haluttaessa muodostaa vaalipiirejä, jotka kukin valitsevat säännöissä määrätyn, mahdollisesti jäsenmäärään sidotun määrän valtuutettuja. Vaalipiirit voidaan rakentaa myös suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Säännöistä riippuen kullakin vaalipiirillä on joko säännöissä määrätty kiinteä määrä valtuutettujen paikkoja taikka esimerkiksi jäsenmäärään sidottu määrä valtuutettuja.

3.2. Järjestöjen varojen (järjestökohtaiset jäsentulot, myyntitulot, omaisuudet, testamenttilahjoitukset ym.) ohjautuminen niin, että ne kohdistuvat entisten järjestöjen jäsenten hyväksi

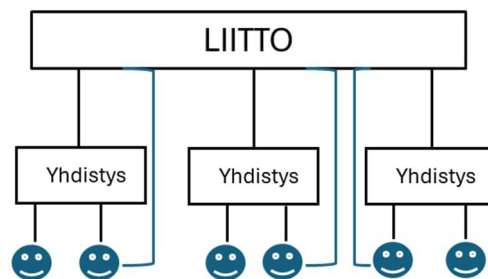
Liittorakenteessa olemassa olevien jäsenyhdistysten omaisuutta ja myyntitoimintaa ei tarvitse siirtää liitolle, jolloin omaisuus voi jäädä palvelemaan yhdistysten nykyistä jäsenkuntaa. Tässä mallissa on huomioitava, että jotta jäsenyhdistykset säilyttävät verotuksellisen yleishyödyllisyysaseman, näillä on oltava omaa itsenäistä yleishyödyllistä toimintaa. Omaisuuden hallinnoiminen ja jakaminen jäsenille ei lähtökohtaisesti ole yleishyödyllistä toimintaa.

Liittomallissa liitto voi kerätä sekä liiton omien yhdistysjäsenten jäsenmaksut että yhdistysjäsenten henkilöjäsenten jäsenmaksut liittokeräyksellä, jos säännöt sen mahdollistavat. Jos liitto perii sekä omien jäsenten jäsenmaksut (liittomaksu) että jäsenjärjestöjen jäsenten jäsenmaksut (järjestömaksu), liitto palauttaa järjestömaksun jäsenjärjestölle sovittujen periaatteiden ja aikataulujen mukaisesti. Järjestömaksut voivat olla eri jäsenjärjestöissä erisuuruisia riippuen jäsenjärjestöjen omista jäsenmaksupäätöksistä. Säännöissä voidaan määrätä myös siitä, että liiton yhdistysjäsenten jäsenmaksut (liittomaksu) peritään suoraan liiton yhdistysjäsenten henkilöjäseniltä liittoperintänä. Liittomaksu voidaan määrätä siten suureksi, että siitä tehdään jäsenjärjestöille jäsenmaksupalautus, minkä avulla jäsenjärjestöt voivat rakentaa toimintaansa ilman, että jäsenjärjestöt perisivät jäseniltään omaa jäsenmaksua. Jäsenmaksupalautuksiin sovelletaan jäsenten yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, jollei säännöissä määrätä muuta jakoperustetta.

Jos omaisuuden hallinnointi halutaan pois jäsenyhdistyksiltä, on käytettävissä samat mahdollisuudet, kuin yhdistysmallista: jäsenyhdistyksen omaisuuden säätöinti, omaisuuden käyttäminen liiton kaikkien jäsenten hyväksi tai säännöissä määrätty rahastointimalli ja jaostotoimintamalli.

4. JÄSENRAKENTEELTAAN VÄLIMALLI LIITTOMALLISTA

Liittomalli voidaan rakentaa tarvittaessa myös niin, että liiton jäsenyhdistysten lisäksi jäsenyhdistysten henkilöjäsenet ovat osittain tai kaikki myös liiton suorajäseniä. Tällöin tulee liiton säännöissä määrättäväksi, käyttävätkö henkilöjäsenet äänivaltaansa suorajäsenenä vai vaikuttaako kukin henkilöjäsen jonkin (yleensä enintään yhden) jäsenyhdistyksen edustajan äänimäärässä.

Henkilöjäsenet ovat sekä liiton jäsenyhdistysten jäseniä että liiton jäseniä.

Jos henkilöjäsenet ovat liiton suorajäseniä, säännöissä voidaan määrätä, että henkilöjäsenillä joko on tai ei ole läsnäolo-oikeutta liiton kokouksessa. Jos henkilöjäsenillä on läsnäolo-oikeus liiton kokouksessa, kokouksen osallistujamäärä voi muodostua merkittävän suureksi ja liittokokous työlääksi järjestää.

Suorajäsenyyden mahdollistaminen on joissakin tapauksissa katsottu sellaiseksi, että se aktivoi henkilöitä liittymään liittoon/liiton jäsenyhdistykseen. Joissakin tapauksissa henkilöjäsenet on haluttu osallistumaan valtuutettujen valintaan, minkä on katsottu edistävän liittorakenteessa välitöntä jäsendemokratiaa. Viimeksi mainittu on tosin mahdollista myös ilman suorajäsenyyttä, jos liiton säännöt mahdollistavat liittoäänestyksen.

Liitto voi tarjota jäsenpalveluita järjenjärjestöjen henkilöjäsenille riippumatta siitä, ovatko henkilöjäsenet liiton suorajäseniä vai ei.

5. MUUTAMA YLEISESTI HUOMIOITAVA SEIKKA KAIKISSA FUUSIOMALLEISSA

Edellä on jo tuotu esille, että yhdistyslaki ei tunne fuusiota vastaavasti kuin osakeyhtiölaki, osuuskuntalaki ja säätiölaki. Yhdistyksissä ”fuusio” tapahtuu osapuolten välisellä sopimuksella, jossa sovitaan toiminnan ja henkilöstön siirtämisestä ja omaisuuden lahjoittamisesta vastaanottavalle yhdistykselle sekä jäsenten oikeudesta hakea ja päästä uuden yhdistyksen jäseneksi.

Yhdistymissopimuksissa sovitaan usein myös ensimmäisestä yhteisestä hallinnosta.

Varojen säätöinti. Jokaiseen edellä mainittuun malliin voidaan yhdistää yhden tai useamman yhdistyksen varojen säätöinti käytettäväksi järjestökohtaisiin tarkoituksiin. Varojen säätöinti on tyypillistä yhdistysfuusioissa, joissa yhdistyvillä yhdistyksillä on kooltaan epätasapainoinen varallisuus. Fuusioituvat yhdistykset jättävät omaan yhdistykseen samansuuruisen omaisuuden siirtyväksi yhteiseen yhdistykseen ja säätöivät erotuksen omasi oikeushenkilöksi, säätöirekisteriin rekisteröitäväksi säätiöksi. Itsenäisen säätöön hallinnoiminen edellyttää käytännössä enemmän resursseja, mitä samankokoisen yhdistyksen tai yhtiön – tämä viranomaisvalvonnasta ja säätiölainsäädännön säädöksistä johtuen. Säätöön perustaminen on suositeltavaa vain, jos säätöön voidaan siirtää vähäistä merkittävämpi määrä omaisuutta.

Velkojen siirtyminen. Yhdistysten fuusiossa velat eivät siirry yleisseuraantona vastaanottavalle yhdistykselle. Velka tulee joko maksaa ennen omaisuuden lahjoittamista tai velkojan kanssa tulee sopia velallisen siirrosta uuteen yhdistykseen. Jos omaisuuden siirtymisen lisäksi siirtyy myös velkoja, Verohallinto on katsonut velan määrän osakkeiden ja kiinteistöjen luovutushinnaksi varainsiirtoverotuksessa.

Verohallinnon ennakkoratkaisut. Kun yhdistyslaki ja siten myöskään verolainsäädäntö ei tunne yhdistysfuusiota, ennen fuusion täytäntöönpanemista on suositeltavaa hankkia Verohallinnolta ennakkoratkaisu omaisuuden lahjoituksen verovapaudesta. Tämä näin, jos fuusiossa siirtyy vähäistä merkittävämpi määrä omaisuutta vastaanottavalle yhdistykselle. Jos vastaanottava yhdistys ei ole lahjoitushetkellä verotuksessa yleishyödyllinen, vastaanottava yhdistys joutuu maksamaan lahjoituksesta lahjaveron. Jossakin tapauksessa lahjoitus saattaa myös tuloutua käyvän arvon ja hankintahinnan erotuksella lahjoittavan yhdistyksen verotuksessa. Jos lahjoitettavaan omaisuuteen kuuluu kiinteistöjä tai osakkeita, on useimmiten syytä varmistua myös lahjoituksen varainsiirtoverovapaudesta.

Jäsentietojen luovutus. Yhdistysfuusion yhteydessä tulee aina arvioitavaksi, onko jäsentietojen luovuttamiseen tietosuoja-asetuksen mukaisia perusteita ja edellyttääkö jäsentietojen luovutus ilmoitusvelvollisuutta henkilöjäsenille. Liittorakenteissa tulee arvioitavaksi myös se, pidetäänkö henkilöjäsenistä rekisteriä keskitetysti ja millä tietosuoja-asetuksessa säädetyllä perusteella jäsenrekisterin ylläpito voidaan keskittää.

Hallituspaikkojen mandatointi. Yhdistysfuusiossa on hyvä muistaa myös se, että hallituspaikkoja ei voi mandata samalla tavalla mitä valtuutettujen paikkoja voi. Hallituksen jäsenille voidaan asettaa kelpoisuusedellytyksiä, mutta kaikkien jäsenten on voitava osallistua ehdokkaiden asettamiseen hallitusvaaliin ja osallistua hallituksen jäsenten valintaan. Keskinäiset sopimukset hallitusjäsenten paikkajaosta voivat olla jäsenjärjestöjen kesken sitovia, mutta väitteet keskinäisestä sopimuksesta eivät menesty yhdistysoikeudellisesti, jos joku jäsenjärjestöstä toimii vastoin keskinäistä sopimusta ja asiaa jouduttaisiin käsittelemään tuomioistuimessa.